

Азамат уйқудан уйғонгач, мижознинг ўрнида йўқлигидан бир муддат ҳайрон бўлди. Дарҳол машина салонида қолдирган пулни излади. Жойида йўқлигини кўриб, эсхонаси чиқди. Шундагина чув тушганини, пулини ўғирлатганини англаб, бу ҳақда ИИБга мурожаат қилди.

8 бет

...Агар улар нафсининг эмас, ақлининг гапига қулоқ тутганида, йўлларига кўз тикиб, эрта-ю кеч уйга соғ-омон қайтишларини ният қилиб ўтирган оила аъзоларини кўз олдиларига келтиргандаридами, қийинчлилк билан топилётган пуларини беҳуда ишлатмаган, оғир гуноҳга ҳам ботишмаган бўларди.

9 бет

Гуноҳ

Mustaqillik huquq demakdir

1997-yil 27-avgustdan chiqa boshlagan

www.huquq-gazeta.uz

2014-yil 13-mart, №11 (896)

О'zbekiston
RESPUBLIKASI BOSH
PROKURATURASINING
NASHRI

Саноқи кунлардан сўнг юртимизга барча-
мизни соғинтирган Наврӯзи олам кириб кела-
ди. Қуёш бўлутлар ортидан бўй кўрсатади.
Борликни офтоб тафти қиздиради. Бу ҳаро-
ратдан ер уйғонади, ўт-ўланлар бос кўтаради,
кўнгилларга илиқик югуради.

УЙГОНИШ ДАВРИ БОШЛАНДИ

Бу йил ҳам Наврӯз байрамни юртимизда кўтарилини рұх-
да нишонлаш учун Президентимиз Ислом Каримовнинг
"2014 йилги Наврӯз умумхалқ
байрамига тайёргарлик кўриш
ва уни ўтказиш тўғрисида" ги
Карори эълон қилинди. Үнга
кўра, янги кун муносабати
билин бўладиган ташкилий-
амалий, маданий-мъанавий
тадбирлар "Ҳар кунимиз Нав-
рӯз бўлсин!" деган шиор ости-
да ўтказилди.

Дарҳақиқат, табиатга назар
солсангиз, ҳадемай бўрти бўлган
кортаклар кўз очади. Ариқ-
лабида бўй чўзган ялпизлар
ифори, шўх шабаданинг майн-
шивири дилни энтиқиради.
Улар биз кутган, қалбларга шо-
думонлик, сурур бағисловчи
ардоқли айём — Наврӯзи
оламдан дарак беради.

Энг қадими, аст миллий ва
энг ардоқли байрамларимиз-
дан бири бу Наврӯздир. Йил-

лар давомида ҳаётимизга жо-
бўлган Наврӯз яшарин ва ян-
гиланиш палласса, шарқона-
янги йил дебочаси, бокий қад-
рійтлар айёмири.

Унинг бебаҳо қадріятлари
баҳорнинг илк кунларида ўтка-
зиладиган ҳашарларда ўққон
намоён бўлади. Унда юртдош-
ларимиз бир ёқадан бош чиқа-
риб, мамлакатимиз ободигига
халқимиз фаровонлигига хисса
қўшишга интилади. Махалла ва
турар жойлар, мукаддас зиё-
раттоҳ ва табаррук қадамжолар
тартиби келтирилади, кўча ва
хиёбонларга мевали ва маъзан-
ралари дарахт кўчалтлари, турфа
гуллар экилади. Миллати, тили
ва диний эътиқодидан катъи на-
зар, диёримиздан барча юрт-
дошларимиз ҳамжиҳатлидика
ўтказадиган бундай эзгу ишлар
жамиятимиздаги ўзаро меҳ-
роқибат, ахлилк ва тутубий муз-
хитини янада мустаҳкамлашга
хизмат қиласди.

Наврӯз — табиатни янгилайди, яшартиради. Унинг удумла-
ри эса инсон руҳиятини янги-
лайди, поклайди. Бу байрам
бутун борликни ўйтотганинни
каби инсон кўнглига қувони ба-
ғишилади, ҳаётда, яшашга
руҳлантиради. Дунёда ҳеч ким-
дан кам бўлмаган обод ва фар-
онов хәёт барпо этиши ўйлида
улкан бунёдкорлик ишларини
амалга ошираётган юртдошла-
римизнинг қалбини янги ор-
зулар билан тўлдиради.

Камолиддин АСКАРОВ

Кўкаламзорлаштириш, янги
боғлар яратиш, яшил ҳудуд-
ларни кенгайтириш баҳорнинг
энг муҳим тадбирларидан. Наврӯз айёмида амалга оши-
рилаётган бундай ҳайрли иш-
лар туфайли юртимизда боғ-
орлар тобора генгаймоқда,
шаҳар ва кишлопларимизда
сўлим гўшалар, хиёбонлар,
истироҳат боғлари барпо
этилоқда.

Наврӯз — табиатни янгилайди, яшартиради. Унинг удумла-
ри эса инсон руҳиятини янги-
лайди, поклайди. Бу байрам
бутун борликни ўйтотганинни
каби инсон кўнглига қувони ба-
ғишилади, ҳаётда, яшашга
руҳлантиради. Дунёда ҳеч ким-
дан кам бўлмаган обод ва фар-
онов хәёт барпо этиши ўйлида
улкан бунёдкорлик ишларини
амалга ошираётган юртдошла-
римизнинг қалбини янги ор-
зулар билан тўлдиради.

Камолиддин АСКАРОВ

бўлиши учун бу борадаги фикрлари-
мизни савол-жавоб тарикасида баён
етишни маъкул кўрдик. Саволларга
Жануби-гарбий алоҳида ҳарбий округ
ҳарбий прокурори, адлия майори
Муратжон РАҲМАНОВ жавоб беради.

— Сафарбарлик чақириви резер-
видаги ҳарбий хизматга кимлар
чақирилади? Ҳарбий хизматнинг
ушбу турини неча ёшга қадар ўтша-
мумкин?

— Ўзбекистон Республикаси Вазир-
лар Маҳкамасининг 2002 йил 12 декабрда қабул килинган "Уму-
мий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хиз-
мат тўғрисида" ги Конунида ҳарбий
хизматнинг турлари кўрсатиб ўтилган.
Хусусан, сафарбарлик чақириви резер-
видаги ҳарбий хизмат ана шу хизмат
турларидан бирориди.

Юртдошларимиз сафарбарлик чақи-
риви резервидаги ҳарбий хизмат
хакида бугунги кунда анча-мунча тасав-
вурга эгалар. Шундай бўлса-да, маз-
кур хизмат тури ҳакида яна ҳам кен-
роқ маълумотга эга бўлиш фойдалан
холи эмас. Газетхонларимизга ўнгай

тўғрисида" ги Конунинг 6-моддаси
ҳамда ушбу Низомга кўра, муддатли
ҳарбий хизматни ўтшага яроқли ҳамда
чақирилиш муддатини қечиқтириш ва
чақирилишдан озод этилиш хуқуқига эга
бўлмаган, бирок Куроллар Кучлар сафи-
га нафатдаги муддатга чақирилмаган
шахслар сафарбарлик чақириви резер-
ви сафига жалб этиладилар. Фуқаро-
лар сафарбарлик чақириви резервидаги
хизмат сафига йигирма етти ёшга
тўлгunga қадар олинадилар. Улар са-
фарбарлик чақириви резервидаги хиз-
матни ўтшади.

— Тўғрисида" ги Низомда бу тўғрида
батағсил маълумот берилган. "Умумий
ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат
тўғрисида" ги Конунида бу тўғрида
тажовуз рўй берган тақдирда
ҳақиқий ҳарбий хизматга чақирилишга
мумкин.

/Давоми 10-бетда/

Сафарбарлик чақириви резервидаги хизмат

Мустакилликнинг ўтган йилларида
эришилган энг катта муваффақиятла-
римиздан биря шуки, юртимизда ҳар-
бий хизматга бўлган муносабат бутун-
лай ўзгарди. Чunksi, истиқолол туфайли
ҳарбий хизматнинг мазмун-моҳияти
янгиланди. Унинг замерида ким учун,
нима учун хизмат киламан, деган са-
волга аниқ жавоб бор. Бу жавоб юзбеки-
стон Республикаси ҳар бир фуқаро-
сининг калбida чексиз фахр-иғтихор
түгусини ўйтотади, Ватан одидига
түбайишига мажбuriятни тераанглаши-
га ёрдам беради.

Маълумки, инсон ҳаётининг моҳияти-
ни, ўзлигини, бобомерос қадрятлари-
ни англагани сайн, аждодлари ва ўзи
түғилиб ўтсан юрт ҳакида билим ва
тушунчалари кенгайтани сайн, Ватан-
нига, халқига бўлган меҳр-муҳаббати
ҳам ошиб бораверади. Бугунги кунда

тўғрисида" ги Конунинг 6-моддаси
ҳамда ушбу Низомга кўра, муддатли
ҳарбий хизматни ўтшага яроқли ҳамда
чақирилиш муддатини қечиқтириш ва
чақирилишдан озод этилиш хуқуқига эга
бўлмаган, бирок Куроллар Кучлар сафи-
га нафатдаги муддатга чақирилмаган
шахслар сафарбарлик чақириви резер-
ви сафига жалб этиладилар. Фуқаро-
лар сафарбарлик чақириви резервидаги
хизмат сафига йигирма етти ёшга
тўлгunga қадар олинадилар. Улар са-
фарбарлик чақириви резервидаги хиз-
матни ўтшади.

Фаолиятимизнинг мұхим мезони

Мамлакаттимизда иқтисодий, сиёсий ва суд-хуқуқ соҳаларида амалга ошириб келинәттеган кенг кўламли ислоҳотлар энг авало, ҳалқини турмуш фаровонлигини оширишда, фуқароларнинг ҳуқуқи ва эркинликларини, жамият ва давлат манфаатларини тўлақон таъминлаша ўз самарасини бермоқда. Прокуратура органлари эса фуқаролар, тадбиркорлар, давлат ва жамоат ташкилотларининг ҳуқуқ ҳамда қонуний манфаатларини бевосита ва суд орқали ҳимоя қилиш, суднинг қонунга хилоф бўйлган қарорларига нисбатдан протест келтириш йўлини билан мамлакатда қонун устуворлигини таъминлашга ўз ҳиссасини кўшиб кельмоқда.

Xусусан, Республика
Бош прокурорининг
2004 йил 11 май кун-
ги бўйргига мувоғик, проку-
рорлар судда аниланган
конункузилишлар юзасидан
мутасади маңсабдор ёки
бошқа шахсларга нисбатан
моддий, интизомий, маъмур
чоралар кўриш ва жиноят иши
кўзгатиш масалаларининг ал-
батта муҳокама қилинishi
бўйича илтимосномалар та-
дим этиш ҳукуқидан самарали
фойдаланнишни лозимлиги бел-
гилаб кўйилган.

Бу борадаги вазифалардан келиб чыккан жолда, виляяттингиз суддарда Фуқаролик ишлари күрлишица прокурор ваколати таъминлаш бўйим томонидан 2013 йил давомида асосий эътибор суд карорларининг қонунийлигин таъминлаш, ноңунций суд карорларини апелляция, кассация муддатларида конунга мувофиқлаштириш, фуқароларнинг конун билан кўриланадиган хукуқ ва эркинликлари, жамият ва давлат маанфатларининг бузилиши оқибатида хўжалик юритувчи субъектлар, корхона ва ташкитлардан етказилган моддий ва маънавий зарарларни ундиришга қараттилди. Тахлилларга кўра, ўтган йил давомида фуқаролик ишлари бўйича Тошкент вилюят суди апелляция инстанцияси томонидан 22421 та Фуқаролик иши кўрилган бўлиб, шундан 14454 тасида прокурор иштироки таъминланган. Конунга хиофуд суд карорларига нисбатан апелляция тартибида протест келтириш самараордиги 98,8 фоизни ташкил килган.

Шу билан биргя, кассация инстанциясында 423 та фуқаролик иши күрилган. Шундан 102 та суд қароры прокурор протестлари асосида бекор қилинган. Бунга даъвогар З.Лигайнинг даъвоси буййача күрилган фуқаролик ишини мисол сифатида көлтириш мумкин. У ўз хот

Амнистия акти ҳуқуқ тизимидағи ўзига хос хусусиятларға зәғ институт ҳисобланады. Айни көнде, амнистия институты ўз мазмун-мөхиятiga күра, жиынот содир этиган ёки жазони ўтаётган шахсларга күрсатылған инсонпарварлық бағрикенгілек намунасы бўлиб хизмат қилмоқда. Шу маънода, 2013 йил 12 декабр куни Олий Мажлис Сенатининг “Ўзбекистон Республикаси Конституцияси” қабул қилинганнинг нийргида бир йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида “ги Қарори ҳам мухим аҳамиятта эга.

Денов туман прокуратураси томонидан мазкур қарор ижро-сияси юзасидан муяйланышлар амалга оширилмокда. Хусусан, 232 та жиноят иши бўйича 252 нафар шахсга нисбатан амнистия актини кўллаш-хакида жиноят ишлари бўйича Денов ва Сариосиё тумнлари судларига илти-мосномлар киритилиб, уларнинг бар-часи каноатлантирилди.

Жиноят ишлари бўйича Денов туман

"хишига кўра берган аризасига мувофиқ ишдан бўшатилган бўлса-да, иш берувчи меҳнат дастфарчasi ва ишдан озод этиш хакидаги бўйрукни ўз вақтида бермаганилиги сабабли. Олмалик кон-металлургия комбинатига танлов асосида ишга қабул қилиниш имконигидан Фойдалана олмаганилиги, мажбуран бекор юрган вақти учун ўргата ойлик иш хажи ҳамда 500 минг сўм микдорида маънавий зарарни ундириб беринши сўраб, фуқаролик ишлари бўйича судга мурожаат қиласди. Суд унинг давъосини ўрганиб чиқкашиб, давъо талаби қаноатлантирилди. Яни жавобгар — мактабгача таълим мусасасиҳи хисобидан 3. Лигайнинг мажбуран бекор юрган вақти учун 559 355 сўм ва 500 минг сўм микдоридаги маънавий зарарни ҳамда 107 358 сўм давлат божини ундириш хакидаги ҳал қилив қарори қабул қиласди. Иш аппелляция тартибида кўрилмайди.

Албатта, ҳар бир шаҳс ўзи истаган жоҳда ва маъқул кўрган иш шароитида ишлашга ҳакли. Шу боис, З.Лигайнинг иш бе-ручишига нисбатан юзага келган эътирозини ўринида, судкарорининг ҳам шунга монанд тарзда қабуғи қилинганиниң конунга мувофиқ дейиш мумкин. Бирок, иш хужожатлари атрофлича ўрганиб чиқилганда, ҳаммаси ҳам конун талабига мос бўлмаганиниги маълум бўлди. Ҳусусан, Фуқаролик-процессусал кодексининг 15-моддаси талабига кўра, суд тақдим этилган материалирлар ташушуниришлар билан чекланадсан, ишнинг ҳақиқий ҳолатини, тарафларнинг ҳукуқ ва маҳбuriятларини ҳар тарафдама, тўлиқ ва холосона аниклаш учун конунга асосланган холда чоралар кўришга ҳакли. Суд ишда иштирок этувчи шахсларга уларнинг ҳукуқ ва маҳбuriятларини тушунтириши, уларнинг процессусал характери

катларни амалга ошириш ёки ошириласылкунин қоғабатларидеги түргисида огохлантириши хамда уларга ўз хукукларини рёбдеги чиқарашпера ердамда күрсатыши лозим, деб күрсатылган бўлса-да, суд ушибу чораларни кўргаман. Мазкурни ишни сиртдан иси юритиш тартибида кўришга асос қилиб, ФПКнинг 224-моддасига кўра, суд мажлисининг вақти ва жойи түргисида тегиши тартибида хабардор қилинган жавобгар — Оҳангарон тумани 16-сонли мактабгача таълим мусассаси мавлини суд мажлисига келмаганигини кўрсатган. Бирок, фуқаролик иши хужжатларида суд томонидан ФПКнинг 132-136-моддаларидаги талаблари бузилиб, тарафлар суд мухоммаси вақти ва жойи ҳақида тегиши тартибида хабардор қилинмаган. ФПКнинг 136-моддаси 2-қисмидаги ташкилотномига ёзилган чакирив қоғози тегиши мансабдор шахса топширилади, у чакирив қоғозининг иккичи нусхасига имзо чекади, деб белгиланган. Аммо иш бўйича жавобгар 16-сонли мактабгача таълим мусассасига бўладиган суд мажлиси ҳақида атиги бир марафони чакирив қоғози юборилган бўлиб, чакирив қоғозининг иккичи нусхасига муассасаси мудириасининг имзоси қўйилмаган. Иш юзасидан бўлган иккичи суд мажлисига жавобгар белгиланган тартибдан умуман чакирилмаган.

ФПКНИНГ 314-моддаси
2-кисми 2-, 4-бандларига кура,
иш суд мухомасида иштиреке
этиш хукукига эга булган, аммо
суд мажлисингин вакти ва
хойж түртисида хабар берилгани
маган шахслардан бирортаси-
нинг йўқлигизда кўрилди, суд
ишда катнашишга жалб қилин-
маган шахсларнинг хукук ва
мажбуриятларига доир масала-
ни ҳал қилинг бўлса, бундай
ҳал қилив қарори, ахрим маж-
бурий тартибида бекор қилина-
деб кўрсатилиган.

Даъвогар Злийг уз даъво аризаси ва судда берган кўргазмасида меҳнат дафтарчалик сини мақтабгана талим мусасаси раҳбарни Д.Абдулазизовага икки маротаба муроҳаатни килип олганлиги, меҳнат дафтарчаликин кечтириб берганлиги сабабли бошқа жойга танлов асосида ишга кириш имкониятидан фойдалане олмаганинлиги келтирган бўлса-да, судомонилин даръяогарининг ўчири

важлари умуман текширилмасдан, унинг даъво талабини қаноатлантириш ҳақида барвакхуносага келган.

Мұхайё АШУРОВА,
Тошкент вилоят прокуратурасы
бўлим бошлиғи

лиги суднинг қарорини апелляция, кассация ва назорат тартибида бекор килишга асос бўлади. Қонуннинг ана шу талабларидан келиб чиқиб, Тошкент вилоят прокуратураси томонидан фуқаролик ишлари бўйича Тошкент вилоят судига кирилтилган протест қаноатлантирилиб, иш юзасидан адолатли суд қарорининг қабул килинишда эришилди.

Шу даврда фуқаролик ишләри бүйича Тошкент виляят суди Раёсатидагы күргилган 92 таш иш бүйича суд карорларидан 39 таси бекор қынлынган бўлса, уларнинг 25 таси ёки 64,1 фойзи виляят прокуратурасининг назорат тартибидаги протестига асоссан замгъа оширилган

га асосан амалга оширилган.

Фуқароларнинг ойлик иш хақлари ўз вактида ундириб берилишин таъминлаш максадида меҳнат муносабатлари даги қонунбузилиши натижасида келтирилган зарарни ундириши тўғрисидан 1 796 779 минг сўмлик 700 та давло аризалари кўзғатилди. Судда уларнинг ҳаммаси қаноатлантирилиб, шу кунга кадар 1 390 563 минг сўми ундирилди.

Фуқароларнинг ҳўқуқ ва ман-
фаатларини хизом килиш мак-
садидаги 1 669 036 минг сўм мик-
доридаги пул маблагларини
ундириш ҳақидаги 377 та дав-
вонлардан 18 086 минг сўмлик
28 таси вояга етмаганларнинг
манфаатларини кўзлаб кири-
тилган.

Шу билан биргә, мулкни рүйхатдан чиқарыш ҳақида 57 та фуқаролик ишлари вилоят судлари томонидан күрүлгән бүлиб, улар мунтазам ўрганилган ба суд қарорларининг қонуний қабул килинишига эришилгән.

Бундан ташкари, вилойт про-
куратураси органлари томонидан
етказилган зарарни ундириш
юзасидан судларга жами
45,3 млрд. сўмлик 1059 та дав-
во аризалари киритилиб, барчаш-
кии қонаотлантирилган. Шун-
дан 28,5 млрд. сўми ҳақиқий
ундирилган маблағларни таш-
кидиги.

Фаолияттимизда амалга ошириб келинаёттан ишлардан күзланган асосий мақсад жамиятда қонун устуворлигини таьминлаш ва шу асосдан юрт фарвонлигини янада оширишга мұнисиб хисса күйшишір.

муносиб ҳисса қүшишдир.

Қарор ижроси назоратда

суди томонидан айблов хуласаси билан келган 52 та жиност иши бүйича 70 нафар шахса нисбатан амнистия акті күлланылған бўлса, илтимосномалар билан келган 182 та, шундан 58 таси бўйича жиноти ишини тутагиши, 52 таси жиност иши кўзгатилини рад килиш ва 72 таси жазодан озод этиш тўғрисидаги материалларни ташкил этган.

Табиийки, күлмиши учун жиной жа-
вагарларика тортилган одамнинг ўз уйи-
га қайтганидан сўнг жамиятга мослашиб
кетиши осон кечмайди. Айнан шу жи-
хатлар эътиборга олиниб, хукуматимиз
томонидан амнистия актига асосан жа-
зони ижро этиш муассасаларидан уй-
ларига қайтсан фуқароларнинг ман-
фаатларини химоя қилиш, иш билан
бандлигини таъминлаш борасида ҳам
алоҳида фамхўрлик кўрсатилмокда. Жум-
ладан, ана шундай фуқароларнинг бар-
часи туман ИЙБда ҳисобга олиниб, тиб-
бий кўриқдан ўтказилди ва 2 нафари
хозирда станционар равишда даволан-
моқда.

Оиласи бағыра қайтгандарнинг 19 нафари меҳнатта лаёктай бўлиб, шундан 17 нафари иш билан таъминланди, 1 нафари ўқишига тикланди, 1 нафари ишга ўйлаштириш чоралари кўримдокда. Шунингдек, уларнинг барчасига жами 13 млн. 358 минг 590 сўм микдорида моддий ёрдам пули берилиши таъминланди.

Муродхон АҲМЕДОВ,
Денов туман прокурори

олинишини таъминлаш ва ишга жойлаштириш, ёлгиз, ёрдамга мухтоҳ шахсларни нигоринлар ва қариялар уйларига жойлаштириш, айниска, вояжи етмаганлар ва тақиқандган ташкилтарнинг собиқ азоларига нисбатан кўрилаётган тарбиявий таъсири чораларининг узлуксизлигини таъминлаш ва зифаси юклатилган бўлса-да, бу борада етариши ишлар амала оширилмаган.

Бундан ташкари, туман ижтимаий күнкүлиршил маркази биноси таырмалада булип, жазони икро этиш мусасапарлардан қайтпа келган фукароларны рүйхатта олиш китоби талап дара-жасида юртилмаган. Туман прокуратурасы томонидан конкубизилиши холлатарни бартарда этиш юзасидан туман хөкими ва туман ички ишлар бўлими бошлиги номларига тақдимно-малар киритилди.

Ҳар йил баҳор ойлари пиллакорларимиз ипак күртни парваришиш тараддуи билан яшайдилар ва фидекона мөхнат қиласидар. Бу жуда қызғин ва серташвиш мавсум. Пиллакорларнинг кечак-күндуз тинни билмай қылган мөхнатлари натижасида сўрилар устига бостирилган мингвон дасталарда тўлиб-тошиб оппоқ пиллалар пайдо бўлали. Пилла етишириш — оилавий мөхнат. Ипак күртни парвариши ҳар бир оиласдан, аввало, ҳалол мөхнатни, тозалики, сарсанжом-саршиталини маҳрни таълаб қиласи. Ипак күртни катта кўрга киргана, ҳар қанадай серфарзанд, катта оиласни ҳам шошилтириб қўйишини пиллакорларимиз яхши биладилар.

ПИЛЛА ТОЛАСИНИ «ЖИЛОЛАНТИРИШ» УСУЛИ

Акрам ЗШМУРОДОВ,
СВОЖЖДЛКК департаментининг
Косон туман бўлими бошлиги

Бундай тафсилотларни келтиришдан максад, пиллакорнинг машқатли мөхнатни эвазига етиширилган бойликка хиёнат қилиб бўлмаслигини таъкидлашди.

“Водил ипак йигирив” шўъба корхонаси томонидан Косон туман прокуратураси тушган ариза ўрганилганда, пилла етишириш борасида йўл қўйилган бир қатор қаллобликлар, давлат мулкни талон-торож қилиш билан боғлиқ ҳолатлар кўрга ташланди. Бу холат тумандаги “Косон жилоланганд пилла толаси” маъсулиятни чекланган жамиятининг фаолияти билан ҳам боғлиқ экан. “Жилоланганд пилла толаси” — яхши ўйлаб топилган ном. Ҳақиқатан ҳам пилла толаси, ипак ва ундан тайёрланган маҳсулотлар, хусусан, атлас матолари кўёш нурларидан жилоланди турди. Мазкур МЧК раҳбари ва бошлилик қилаётган жамоанинг бу борадаги диди таҳсинга лойик. Аммо жамоа раҳбарининг бабзи киғиликлари ва гайриконунь хатти-ҳаракатлари жамоанинг қаттиқ ташвишга солиб қўйди. Жамоа раиси Мавлуда Маматова пилла толасини ўзгача бир кўринишда “жилолантириш”ни максад қилиб қўйган эди. Юқорида номи кўрсатилган ҳар иккала корхона раҳбарлари ана шу максад йўлида ўзаро тил бириттириб, ишончнома ва юқ ҳатларини қалбаклаштиришган. “Косон жилоланганд пилла толаси” МЧК раҳбари М.Маматовага виляят “Пилла” худудий бирлашмасидан 3620 куту курт урги олиб берилади. Пилла етишириш ва давлатва топшириш юзасидан тузилаган шартномага кўра, ургуни кабул килиб олган ижрохи 5150 килограмм (кондицион оғирлика) куритилган пилла топшириши кўзда тутилган эди. Аммо олинган курт ургуни корхона омборхонасига кирим килинмасдан чиким килиниб, тегиши хужжатлар соҳтахаттирилади. Бундан кўзда тутилган максад, пиллакорларни, шу соҳада мөхнат кўлаётган оиласлар ва фермерларни алдаш ҳамда улар етишириган маҳсулотга пул тўлашдан бўйин товлаш эди.

Шундай йўл билан 97 млн. 800 минг сўмниг маҳсулотнинг пулни талон-торож қилинди. МЧК раиси М.Маматова ва бошқалар олинган ипак курти урганинг 1635 кутинини бўлуд бўлганчиликни ҳам гайриқонуний йўл билан даромад ортириш эди. Аслида бу ҳақдаги далолатнома ҳам қалбаки бўлиб, хужжат тегиши мутахассиснинг хуласосини олмасдан тузилаган эди. Хуллас, 49 млн. сўмлик ипак курти урганинг “нобуд бўлиши” пиллачиликка катта зиён етказди. Шундай қилинмагандар, бундан пилла кабул қўлиувчи ва уни қайта ишловни корхоналар ҳам, пилла етиширичуви оиласлар ҳам манфаатдор бўлардилар. Аммо пилла толасининг бундай одатдан ташкири “жилолантириши”дан факат қаллобарнинг ўзларигина фойда кўрмоки бўлдилар. Шу максадда улар ўзаро жинонтил бириттириб, хужжатларни қалбаклаштирилди. Бундан ташкири, ўзларининг ҳалол мөхнатлари эвазига пилла етишириш, давлатва топшириган фермерларни ҳуқуқларни ва ипак курти парваришишдан фуқаролар МЧК раиси М.Маматова ҳамда қаллобликка бош кўшган бошқа мансабдорлардан 58 млн. 769 минг сўм мидоридаги пулларини ололмадилар. Мазкур мансабдор шахслар томонидан жинонтил фарзандининг яхши хуљали бўлиши билан бирга, зиёли инсон бўлиб вояга етишини хоҳлади. Бутун мамлакатимизда ёш авлоднинг камоли ва истиқолалик учун амалга оширилаётган ишлар ана шу истакларимизни рўёбга чиқаришига хизмат қилмоқда десак, муబалага бўлмайли. Ҳукуматимизнинг ёш авлодга қаратаётган бундай ётиборо мактаб таълими жараёнида яна яққол кўзга ташланади.

Мактабларда бу ишлар режали ва изчили олиб борилаётган бир вақтда, ўз мангафати йўлида бюджет маблагларини талон-торож қилаётган айрим нопок кимсаларнинг ҳам учраб туриши ачинирил холди.

17-умумтаълим мактаби директори Суннат Бобоевнинг ишончига кириб, 3 млн. 387 минг 900

УДДАБУРОНЛАР

СВОЖЖДЛКК департаментининг Қизилтепа туман бўлими ҳамда ҳуқуқни муҳофаза қилиувчи бошқа орган ҳодимлари билан ҳамкорликка туман ҳудудида қонунга хилоф равишда яширип цех ташкири қилиб, фаолият кўрсатадиган шахсларни аниқлаш ва уларнинг фаолиятига чек қўйни маҳсалида тезкор таъдир ўтиказиди. Ҳусусан, фуқаро Сардор Абдурасуловнинг ўзи истиқомат қиласидаган уйда Баҳтиёр Ҳамроев билан келишган ҳолда пахта хомашесини қайта ишлаш ускунини ўрнатиб, тола ишлаб чиқараётгани аниқланади.

Бундан ташкири, С.Абдурасуловнинг хона-дени кўздан кечирилганда, чигитдан ёт ишлаб чиқаришига мўлжалланган мойжувоз ускунаси, шунингдек,

7 турдаги 10601,0 минг сўмлик товар-моддий бойликлар ашёвий далил сифатида олиб кўйилди.

Мазкур ҳолат юзасидан бўлум томонидан фуқаролар

Ойбек МУХТАРОВ,
СВОЖЖДЛКК департаментининг
Сергели туман бўлими
суршириучи

яна бир неча номдаги, жами 103 дона арок, вино, конъяс маҳсулотлари топилиб, ашёвий далил сифатида расмийлаштирилди. Шунингдек, дўйонда кирим ҳужжатлари бўлмаган 1100 қутидан ортиқ тамаки маҳсулотлари ҳам борлиги аниқланди.

Иккни оғайнини қонунларимизни менсимай, фаолият юритишид-ю, охир-оқибат кокилиши. Уларнинг қильмишларини кўриб чиқкан жиноят ишлари бўйича Сергели туман суди бу иккни шахса га нисбатан қонуний жазо тайналаб, ҳукм чиқарди.

Хулоса қилидиган бўлсак, юртимизда ноконуний йўл билан бойлик ортиримоқчи бўлғанлар янглишидилар. Қолаверса, фуқароларнинг соглигига зиён етказиш ортидан мумаймадор музаккадан кўзлашган қимсаларни қонунларимиз кечирмайди.

БОШ ҲИСОБЧИННИГ НАЙРАНГИ

Лазиз ИСМАТОВ,
СВОЖЖДЛКК департаментининг Жиззах вилоят
бошқармаси бўлум катта инспектори

сўм бюджет маблагини жигидонига урган бош ҳисобчи Шариф Гулмуровдин ана шундайлар сираисига киритиш мумкин.

Мазкур ҳолатни мактаб директори билган-бильмаган унинг виждонига ҳавола. Аммо руҳсатнинг “яшил чироғи”ни ёкмаганида, бош ҳисобчи бундай йўл тутармиди..

Ўзбекистон Республикаси Баш прокуратураси ҳузуридаги СВОЖЖДЛКК департаментининг Янгиобод туман бўлими томонидан тўпландиган тезкор-тахлили ҳужжатларда аниқланишича, 17-умумтаълим мактаби бош ҳисобчи Ш.Гулмуровдов 2012 йил ва 2013 йил январи ойи мобайнида ўзига 2 млн. 921 минг сўм иш ҳаки ҳисоблаб, жами 3 млн. 64 минг сўмни иш ҳаки сифатида олади. Ойлик иш ҳаки қайдномаларида бу камлар кўрсатилган бўлса-да, бошқа ходимларнинг иш ҳаклари ҳисобидан, яныш шу йўл орқали жами 3 млн. 387 минг сўмлик бюджет маблагларини ўзининг пластик карточасига ўтиказди. Ҳисобчи иш ҳаки ҳисоблаб қайдномаларни қалбаклаштириб, ўзлатирилган маблагни ўз эҳтиёжи учун ишлатиб юборади.

Юқоридағи кимлиши учун Шариф Гулмуровдов жиноят ишлари бўйича Янгиобод туман судининг ҳукми билан тегишили жазога тортилди.

Санжар ШАРАПОВ,
СВОЖЖДЛКК департаментининг
Қизилтепа туман бўлими бошлиги

Сардор Абдурасулов ҳамда Баҳтиёр Ҳамроевларга нисбатан Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 186-моддаси 2-кисми “б” банди билан жиноят иши қўзғаттилди.

Жиноят ишлари бўйича На-войи вилоят суди томонидан судланувчилик С.Абдурасулов ва Б.Ҳамроевларга нисбатан тегишили жазо чоралари кўллаштилди.

Глобаллашув жараёнида аҳборот ҳавфсизлиги

"Ахборот хавфсизлиги" деганда, оммага тақдим этилаётган янгилекларнинг фойдаланувчига қай даражада таъсир этишини чукур ўргангандар, инсонларга зарар келтириши мумкин бўлган тасодиғий ёки олдиндан мўлжалланган сунъий турдаги таъсилярдан кўриқлаф турувчи инфратизим тушунилади.

Г лобаллашаётган дүнёда ахборот-коммуникация технологиялари, айнисса, интернет кундадык ҳәтимиздинг ажралмас қысмiga айланып улурды десек, муболага бўлмайди. Ушбу глобал тармоқ шиддат билан ривожланиб, имкониятлари ҳам тобора кенгаймоқда. Ҳар куни виртуал маконда бир неча миллиондан зиёд ахборот ресурсларининг пайдо бўлиши унинг ҳажми дақиқа сайн үсбىй бораётганидан далолат беради.

Интернетнинг жамият иксодий-ижтимоий, маданий, техникавий ва бошقا кўплаб соҳалар тараққиётидаги ўрни бекиёс эканлигини инкор эта олмаймиз. Буғунги кунда унинг кудратини тан олмаслик мумкин эмас. Интернет – инсон тафаккури, ақл ва билими кудратининг маҳсулы. Глобал тармоқнинг афзаликликари билан бир қаторда, унинг инсон мавънниятига тудирадиган хафъ-хатарларининг ҳам мавжудлиги айни вактда жамиятини ташвишга солмокда.

Замонавий ёшлар интэрнетни маълумот олишнинг асосий манбай ва коммуникациянинг баш ресурслари.

деб билишади. Улар бу ти-
змaga асосан янгиликпари
излаш, дўстлар билан мулокот
котиши, мусиқалар ёзиб
олиш учун кирадилар. IDC
аналитик компанияси тад-
қиқотчили АКШ, Брази-
лия ва Россия мамлакатла-
рининг 15 ўйдан 24 ёшгача
бўлган ахолиси фикри
аниқлаши натижасида шун-
дай хуросага келдилар.
Ушбу давлатларда тадқиқот-
чилар саволларига жавоб
берганинг барчasi гло-
бал тармокни куляп, фойда-
ли ва хавфсиз, деб тан-
олишган. Узбекистон ёшли-
ри хам дунёдаги тенгдоз-
лари каби интернетдан
асосан янгиликпари ўкиши
курс ишлари ва рефератлари
учун материаллар кидириш
дўстлар билан мулокот
киши ва аҳборот олиш мак-
садида фойдаланишида.

Интернетда шунингдек, жамиятнинг маънавий тарақ-кётига раҳса соладиган, аниекса, хали оғни шаклашиби углурмаган ёш авлоди нинг дунёкашига, гояйни тарбиясига ўти салбий таъсири сир кўрсатадиган манбаларни хам ос эмас. Тизимдаги маънавий териапиларнинг маълум бир кисми асосан нохолиси, сурʼубхали кўринишда бўлиб ажуда, тажхиди

корлик ва зўйравонликни тарғиб қиласди. Афсуски, ин-тернетдаги маълумотларга таъсир кўрсата оладиган аниқ мебъёрий-хукукий хужжатларнинг йўклиги боис унинг саҳифаларида очик-дан-очик миллатчилик, ирч-чилик ва бузгунчи гоялар тарғиб этилиб, бехаё суратларни, гиёхванд ва портлов-чи моддаларни тайёрлаштирушига имкон туғилмоди.

Интернетнинг ҳар юзинчи саҳифасининг порнографик мазмунга эга эканлиги бу ўз навбатида ён авлоднинг онгига жиддий зарар етказаётганлиги ҳаммагат маълум. Бу эса ўз навбатида жаҳон оммасини ташвишга солиб, миллат ва элатларнинг ахборот-руҳий хавфсизлигини таъминлаштираби муммонни келтириб чиқарди. Ташкидлаш жоизиги жамиятнинг маънавий-ахлоқий холати ҳозирги даврда давлатнинг миллый урғи одатлари кай даражада хўяюланганлиги билан узбий боғлиқдир.

Европа мамлакатларидан интернет хар бир давлат-нинг ўз ҳуқуқий мөйрларини билан тартибга солинади. Вакти-вакти билан интернетни муммомлари Европа хотири сизлик Кенгашида ҳам муҳоббат ками қилиниб, тармоқдан фойдаланувчилар асосан ёшлардан иборат экангилик хисобга олинган ҳолда ёшларнинг ҳайсиз веб-реєсторларга киришишади.

тўқсингилк қилиш масаласига алоҳида эътибор қартилаётир. Масалан, Германияда ёш авлод маънавияти ва соғлигини химоя киличувукуй мөбёлларни ўз ичинга олган, ахборот ва коммуникация хизматлари тўғри сидаги қонунларга амал килинмоқда. Бу қонунларни мақсадига тўтталдиган бўлсан, улар балоғат ёшлигарни етмаган ёшларни зааррли ахборотлардан химоя киласди.

ди. Ёшлар онгига салбий таъсир кўрсатадиган ахборотларни текширувчи Федоровлар бошқарма хам фаолиятни кўрсатади. Унинг ваколатлари диоцисига бундай нобогон сотишига руҳсат этилмаган маҳсулотларнинг (ОАВ, китоблар, видеофильмлар, компютер ўйинлари) рўйхатини тузиш вазифаси киради. Шунингдек, мазкур бошқарма томонидан ушбу маҳсулотларнинг зарарли таъсиридан ёшларни саклашча караитилган чора-тадбирлар ҳам ишлаб чиқида. Дуненинг кўпгина мамлакатлари (Голландия, Швейцария, Дания, Япония, Хитой, Россия ва бошкалар) конунчилигида ёшларни руҳиҳияти ва маънавий ўсига салбий таъсир кўрсастиши мумкин бўлганд ахборотларни тарқатганинг учун жинойи жавобгарлик кўзди тутилган.

Глобал тармоқдаги ахборот ресурсларининг ўсиси келаётган ёш авлод ҳаёт тарзининг шаклданшинига таъсир

Ботир КУДРАТХҮЖАЕВ,
Бош прокуратуранинг
ОЎК тингловчиси

рини таҳлил қилиб, хулоса килини мумкинин, интернет ҳозирги кунда ижтимоий муносабатларнинг ўзига хос мухитига айланиси улурди. Шундан келиб чиқадиган бўлсак, республикамиздаги миллий таромдок ёшларнинг психологияк хусусиятларини ҳисобга олган холда, уларнинг дунёкараши, қизиқишларидан көлиб чиқиб, бевосита ён авлод манфаатлари ва ғуаммомларини қамраб олувчи маънан мазмунли, шу билан бирга, замонавий мавзулардан иборат веб-сайтлар яратиш бугуннинг мухим вазифасидир. Колаверса, ёшларда ахборотни саралай олиш, яъни ахборот исъетъомли маданийитини юқсак даражада шакллантириш учун, энг аввало, улардаги миллий гурур, ватанпарварлик, фидойилик туйгуларини ўтиботи зосим. Мана шундай туйгулари кучли бўлган ёшлар виртуал мақонда умуммиллий манфаатга хизмат қиласидаган, унинг тараққиётiga ёрдам берадиган ахборотни танлай олишига шубҳа колмайди.

шига шүхүү Колмайды.

Хулоса килиб айтганды, керакли ахборотни танлай оладиган ёшлар, зарарлы гоялар таъсирига тушиби колмайды. Чунки уларды бундай ахборотларга нисбатан мустахкам мафуравий иммунитет шаклланган бүрдөнүү болот.

Ташаббұсқор ва иқтидорли ёшлар

Юртимизда амалга оширилаётган кенг кўлами ислоҳотларда ёшларнинг фаол иштирокини тавминлаш, юқсак маънавияти, мустақили ва эркин фикрлайдиган, замонавий илм-фан ютуқларини пухта ўзлаштирган, ҳар томонлама соғоба ва барқамол аводлония вояж етказиш мақсадида Юрт бошимизнинг 2014 йил 6 февралда "Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар тўғрисина"т Қарори қабуғ қилинди.

Мазкүр қарор ижросини тав-
минлаш мақсадыда Самар-
канд вилойт ҳокимлігінде ви-
лоятдаги барча мутасадидар идоралар,
хукукни муҳофаза күлгүчи органдар ва
"Камолот" ўшлар иктишимий ҳаракати-
нинг туман вая шаҳар көнгашларында
рах-
барлар иштирокида йилигиңдың ўтказил-
ди. Үнда қарорда белгиланған вазиға-
ларнан бажарылышы бүйічә чора-тад-
бирлар белгиланды.

Шунга кўра, вилоят ҳоқимлиги хузуридан вояж етмаганлар ишлари бўйича комиссия, вилоят прокуратураси, "Камолот" ёшлар ихтимой ҳадрати вилоят Кенгашининг ташабуси билан фаол ёшлар билан "Иктидорли ёшлар - кудратни мамлакат ўзиниши" остида туркум учрашувлар ўтказили.

Остидат түркүм үшрүшүлөр үзүнчүлүк.

Даастлаш Самарқанд Автомобиле за-
водидаги мулоктотда ишчи ёшлар тур-
ли туманлардан таклиф этилган касб-
хунар коллежлари битирүвчилари ва
уяларнин ота-оналары, иш берувчи кор-
хона, ташкилот раҳбарлари иштирок
этib, завод фаолияти билан яқиндан
танишилди.

— Битирувчилар бандлигини таъминлаш, ёшлар орасида жиноятилик-нинг оддини олиш ва мактаб ҳамда касб-хунар коллежларидағи давомат бүгуннинг энг мухим вазифаларидан

КЕЛАЖАГИМИЗ ТЯНЧИ ВА ИШОНЧИ

Дүстбек СУЛАЙМОНОВ,
«Нұрағ»

Бундан ташкари, Самарканд Давлат

брасиди сүз борди. Еш олимпик ва ихтириоҷол томонидан амалиётга жорӣ этилган инновацион ғоя ва технологиялар, кооперацион алоқалар, вилоятда она ва бола самолатиги, жарроҳлик ва пульманология соҳаларидағи ютуқлар, ахборот коммуникация ва компьютер технологиялари, қишлоқ хӯжалик ва курилиш-бунёдкорлик ривожида ёшларнинг муносаб, ўрни масалалари акс этирилган видеороликлар намойиш килинди.

Таълим муассасаларини битираётган, меҳнат бозорига ил маротаба кириллаётган, аниқ йўйналишин ташлашда кийналаётган кичик мутахассислар учун тиббиёт, ишлаб чиқариш, хизмат кўрсатиш ва тадбиркорлик соҳасидага ўз ишини бошлаган, маълум тажриба ортирган ҳамда меҳнат жамоасидаги мунособ ўрин генглалашга улугурган ёш мутахассислар ва тадбиркорлар тўмом мисс ва ўзбек тилларида тақдимот ўтказдилар.

нидан ҳам тақдимотлар ўтказилди.
Тадбир давомида иштирокчилардан келиб тушган саволлар, кўтарилигган му-

Күнлардан бир күн әр вә хотин донишмандарадан бириңін олғыға бориб, яқында дүнёға келген фарзандарига қандағы тарбия бермоқшық керакшылық җақында маслахат сұрашибын. Донишмана: "Боланғыз түгілганиңа қанча бұлал?", деб сұрабын. Ота-она: "Йигірмә күн", дебли. Донишмана узоқ жимликаға сүні: "Афсус, йигірмә күнгә көзілбесілар", деб жавоб қилибын.

«Isuzu»дан ўмарилған пуллар

Aслида бола тарбияси она қорнидалиғидан ошо башланады, деган гап бор. Бола тарбиясина вақтінде әзілбор қилинмас экан, келгисіде унинг табиатыда хосил бұладын илларлар бартараға этишнинг имко-ни бўлмай қолади.

Бола жинояти ёки ўғри бўлиб туғилмайди. Ундағы бу иллатлар тарбиясига кемтілік, ва атрофдагиларнинг тасысы орқали пайдо бўлади. Ота-она фарзанднинг юриш-туришидан, ҳамсузбат бўладын одамларидан огоҳ бўлмоғи лозим. Зеро, болани комил инсон қилиб тарбиялашнинг ўзи бўлмайди.

Китоб иқтисодиёт коллежининг 1-боскич ўйчуси, Китоб тумани Тупчок қишлоғида яшовчи Суннатилла Тұхтаевнинг хатти-харакати, босган ҳар бир қадам наразот қилинганида у ўғирликка кўл урмаган бўлар эди. Афсуски, ҳали вояға етмаган, кўлида тайинни ҳунари бўлмаган Суннатилланинг пойтахта иш излаб кетиши оила катталарини зарра боявотира ге солмади. Унинг нима иш билан машгуллиги-ю қорнини қандай тўйғазбиз юргани билан қизиқшамди ҳам. Йигитча эса пойтахта ўзига муносиб иш топа олмади. 2013 йилнинг 12 июль куни бекориқидан зерика башлаган Суннатилла "Кўйлиқ" бозорига келди. Атрофни кузатиб тураркан, бозордаги савдо-сотиқ әтибормон тортди. Юк машиналаридан түширилётган маҳсулотлар ва ҳайдовчиларнинг зум ўтмай кattагина пул билан ортига қайтаётганини кўриб, ҳаёлида турли режалар тузди. Бирор ёғон ишлаташ, ошиги олчи бўладигандек туюлди. Шу ҳаёллар билан бозорнин машиналар тўхташ майдонин томон юра бошлади. Бириңчи учраган ҳайдовчига Жиззах вилоятидан ковун сотиб олаётгани ва юни ортиб, Андикон вилоятига олиб бориши учун юк машинаси излаётгани хакида ўғон тўқиди. Ҳайдовчи ўз навабиди таниши, фарғоналик Азамат Собировга кўнгирок қилиб, Суннатилланинг муддаосини етказди.

Фаргонадан келтирилган шафтотини бозорга түшириб, "ISUZU" машинаси ортига қайтиш тараффудида турган Азамат танишининг кўнгирогидан сүніт иккиманзай, улар айтган манзилга борди. Суннатилла Азаматга ўзини "Нурбек" деб танишитирди. Юхни манзилга етказишини бир миллион сўмга келишиб, ўйла чиқиши. Бу орада Суннатилла телефонда гўё ўзини бирор билан гаплаштагандек кўрсатиб, "Юк қаюн тайёр бўлади, машинамиздан жой бор, келишиск олиб кетамиз", деди. Ҳайдовчи ким билан гаплашганлиги тўғрисида қизиқканда, Чирокли туманида бир таниши "КамАЗ" юк автомашинасининг шиналарини Кўкон шахрига олиб кетишпари-ни илтимос қўлганлигини айтди. Азамат унинг гаплалигига ишониб, руни Кашқадарр вилоятин томон бурди. Йўл давомида Суннатилла ўзининг Андикон вилоятининг Шаҳрихон туманидан эканлиги

Музаффар ҲАСАНОВ,
Чирокли туман прокурори ӯринбосари
Норбўта ФОЗИЕВ,
"Ницоц"

тўғрисидағи үйдирмаларга ҳайдовчини ишонтириб келди. Улар 2013 йилнинг 12 июлидан 13 июляга ўттар кечаси Чирокли туманинг Хўжаобод кишлоғига етиб келишиди. Азамат ўйлуда толикқанлиги сабаби, тонг отишими кутиб, ўйкуга кетди.

Эртаси куни айтилган юк тушгача ҳам келавермага, Азамат машинанинг орқа юкхонасига ўтиб, ўйкуга кетди. Суннатилла учун бу айни мудда эди. Машина салонини титклиб, ҳайдовчига тегиши бўлган 2 млн. 200 минн сўм пулни кўлга киритди-да, жуфтакни ростлади. У ўйловчи машиналардан бирнида Тойсентга қайды.

Азамат ўйкудан ўйногач, михознинг ўрнида ўйклигидан бир муддат ҳайрон бўлди. Дархол машина салонидаги көлдиригун пулни излади. Жойида ўйклигини кўриб, эсонаси чиқди. Суннатилланинг кўл телефонига кўнгирок қилганида, йигитча яқин ўтирадигини, пул ҳам ўзидалигини айтди. Азамат айтилган манзилда борганида Суннатиллани у ердан топа олмади. Шундагина чуб тушганини, пулни ўғирлатганини англаб, ИИБГА мурахоja килди.

"Ови бароридан келган" С.Тўхтаев пойтахта ўзи учун ихарага ўтоди. Ҳайдовчидан ўмарган пулларига роса ўйнаб-кулди. Ўғирлик жиноят эканлиги, бу кимлиши барбири фош бўлиши тўғрисида олилаб ҳам кўрмади. Ўйига қайтиш олидидан 250 минг сўмга битта велосипед ҳам сотиб олди. Колган 281 минг сўм пулни ишлаб топган пулум, деб онасининг кўлига тутқазди.

Қинир ишнинг кўйиги, албатта, чиқади. Суннатилла Тўхтаев бу кимлиши бирор билмайди деб, чуварни хом санағанди. Ўйига келган ИИБ ҳодимларини кўрганида бунга иккор бўлди.

Шундай ривоят бор. Ўғирлик кўлганлиги учун дорга тортилаётган ўйдиги: "Ўлми олдидан онамнинг тилидан бир ўлай", деб онасининг тилини тишлаб, узиб олган экан. Бу ҳаракатнинг сабабини сўрашганида, ўғил "Вактида менга тўғри тарбия бериб, ёмон ўйдан кайтарганида, ҳозир дар остида бўлмасдим", деб жавоб беради.

Тўрмушини ташвишларни кўп. Рўзгорда бавзан тўк, баъзида ноңар күнлар ҳам бўлиб туради. Баъзи ота-оналар эса рўзгорни бус-бутун килишга уринишади-ю фарзанд тарбиясини эсдан чиқаришиди. Фарзанд бир ниҳол эканлиги, унинг тўғри ўсиши учун доимий әтиб бераклигини унтишилади. Даражатнинг шохлари унинг илди-зидан кувват олиб яшайди. Шундай экан, боланинг тўғри йўлдан боришида оилавий мухит ва мавнавий тарбиянинг аҳамияти катта. Бунга амал қўлгандинга кўзланган мақсадга эришиш мумкин бўлади.

Қасос ортидаги мудҳиш жиноят

Оёқлари сув бетига чиқиб турган мурдага кўзи тушиб кўркиб кетган Фурқат дархол туман ИИБ навбатчисига телефон қилди. Орадан кўп ўтмай етиб келган тезкор ҳодимлар жасални Катта Фарғона каналидан чиқарип олишиди. Бадани кўкариб шиша бошлаган мурланинг боши йўқ эди.

Канал ўзанини кидириш бесамар кетди. Мурдагининг боши топилмади. Энгидаги кўйлаги, шимидан биронта хўжжат чикмади. Жиноят иши кўзғатилиб, қидириув-терговга киришилди. Аввало марҳумнинг кимлигини аниқлаш лозим эди.

Дархол вилоятнинг барча шаҳар ва туманлари ИИБ-ларига ёши таҳминан элликлардаги эркак киши — марҳумнинг хос белгилари кўрсатилган сўровномалар юзорилди. Айни чоғда бедарак кеттан, қидирилаётгандардан бирни бўлиши мумкин, деган таҳмин устиди ишлаш ҳеч қандай натижажа бермади. Вакт ўтиб борар, бирор марҳумнинг шахси номаъумлумлигича қолмоқда эди. Орадан беш кун ўтиб, никоя мукаддам судланганларнинг бармоқ изларига солишириши ўйли билан марҳумнинг исм-шарифи, яшаш манзили аниланди. Тезкор-тергов гурухи Андикон вилоятининг Шаҳрихон шаҳрида яшаган, элизи ёшдан ўтган, мукаддам бир неча бор судланган марҳум Кобил Ашуроров (исм-фамилиялар ўзғартирилди)нинг хонадонига йўл олди.

Марҳум сўқабош бўлган. Беш марта судланган. Сўнгги бор жазони ўтаб қайтанидан кейин ҳам бирон жойда ишламаган. Опаси Махбубхоннинг ховлисидағи аллоҳида ўйда яшаб юрган. Опасининг сўзларига қаранганди, 11 июль куни чиқиб кетиб, қайтиб корасини кўрсатмаган. Аёлнинг кизи Жавохир кўчада ўртаклари билан ўйнаётган. Муҳаже кирояттаган эди. Тушдан кейин Кобилжон ҳовлига ширақайф кириб келди. Битта чой дамлаганин, деб алоҳида ўйига кириб тўшакка чўзилди. "Ойин қани?" сўради дастурхон кўтариб кирган жиянидидан.

— Бозорга кетган эдилар...

Тоганинг феъли айниди. Тўсатдан Муҳаженнинг билагидан чангала, бағрига тортиди. Чинқирган ўн олти яшар қизининг оғизини кафти билан ёдди...

Тўшакда юм-юм йиғлаб ўтирган жиянига ўшқириди.

— Бас кил, бирор биллиб ўтирибди. Ҳеч кимга оғиз оча кўрмади! Бирорга айтсанг, чаваклаш ташлайман.

Муҳаже унинг вахохатини кўриб, кўлидаги пи-чоқни кўрсатмаган. Аёлнинг кизи Муҳаже, ўғли Жавохир ҳам тогасини охири марта ўша куни кўришган. Того ичкилка ғаряланда, 11 июль куни чиқиб кетиб, қайтиб корасини кўрсатмаган. Аёлнинг кизи Жавохир кўчада ўртаклари билан ўйнаётган. Ўйдан чиқиб кетиб, бир неча кун аллақаэрларда колиб кетишига кўнишиб қолишиган. Шу боисдан тўрт-беш кундан бери ўйга қайтмаган бўлса-да, сўраб-суриштиришмаган, милицияга мурожат этишмаган. Ўз оғи бильан кириб келишига шак-шубҳа килишишган.

Шу боисдан кимлишига мурожат этишмаган.

Ўз оғи бильан кириб келишига шак-шубҳа килишишган.

Шундай ривоят бор. Ўғирлик кўлганлиги учун дорга тортилаётган ўйдиги: "Ўлми олдидан онамнинг тилидан бир ўлай", деб онасининг тилини тишлаб, узиб олган экан. Бу ҳаракатнинг сабабини сўрашганида, ўғил "Вактида менга тўғри тарбия бериб, ёмон ўйдан кайтарганида, ҳозир дар остида бўлмасдим", деб жавоб беради.

Тўрмушини ташвишларни кўп. Рўзгорда бавзан тўк, баъзида ноңар күнлар ҳам бўлиб туради. Баъзи ота-оналар эса рўзгорни бус-бутун килишга уринишади-ю фарзанд тарбиясини эсдан чиқаришиди. Фарзанд бир ниҳол эканлиги, унинг тўғри ўсиши учун доимий әтиб бераклигини унтишилади. Даражатнинг шохлари унинг илди-зидан кувват олиб яшайди. Шундай экан, боланинг тўғри йўлдан боришида оилавий мухит ва мавнавий тарбиянинг аҳамияти катта. Бунга амал қўлгандинга кўзланган мақсадга эришиш мумкин бўлади.

Кўшиларининг, қариндошларининг атишича, йигирма иккى ёшга кирган марҳумнинг жияни Муҳаже енгилтабиат, Қобилжон унга даққи-дашном бергана түфайли хонадонда тез-тез мажоролар бўлиб турган экан.

Унга бильан синглим ва жиянларимнинг муносабатлари яхши эмасди, — деди марҳумнинг акаси Кодиржон Ашуроров. — Кунога жанжалбар бўлиб турарди. Ҳар сафар уйларига бориб, яратшириб кўйрдим. Жиянмий Муҳаже ённинг ахлоқи яхши бўлмаганин туфайли Қобилжон у билан тез-тез уришиб қолади.

Ушбу ҳолатларга асосан гумонланувчи сифатида сўрок килинган Муҳаже айбига иккори бўлиб кўрсатматади.

Баъз кунларининг биррида Маҳбубхон бозорни ўткарчада, Ҳавохир чиқиб кетган, Жавохир кўчада ўртаклари билан ўйнаётган. Муҳаже кирояттаган эди. Тушдан кейин Қобилжон ҳовлига ширақайф кириб борди. Муҳаже унга юшлади. Ичкарида қонга беланиб, ялангч ётган тогасига юргида. Ўйига кириб келди.

— Одимга туш...

— Керакмас, менга яқинлашмади.

Қобилжон сочидан чангалблар судради.

— Бўлти, сиз чикаверинг, ҳозир...

Муҳаже пичоқни кўйлагининг ичига яшириб, унинг ортидан битмаган тўғига кириб келди.

Пичоқни бўйнига санчди. Укасини телефонда чалиди. Опаси телефон килгач, кечки пайт соат бешларда Жавохир ҳовлига кириб борди. Муҳаже укасини битмаган тўғига башлади. Ичкарида қонга беланиб, ялангч ётган тогасига юргида увишди. Дағ-дағ қалтирагани, остаона ҳатламасдан, ортига юргуди.

— Кўркма, бирорга айтма вакиби...

Тоганинг ўнинда ўнинда...

— Бирор кун, бирор биллиб ўтирибди. Ҳеч ким оғиз оча кўрмади!

— Аямни кечроқ олиб кел, ҳеч нарсани билдири.

Жиноят иши суд мажлисида кўриб чиқиди. Суднини олган жияни, тун ўрмидан босизисиз жасадин арава-ага солиб, Катта Фарғона каналига элтирилди. Ташкади.

— Аямни кечроқ олиб кел, ҳеч нарсани билдири.

— Марҳум Кобилжон ичилкашкада руку кўйиган жонига касад килган кўзини ювиб, сачраган жойларига кўзини ювиб.

Жиноят иши суд мажлисида кўриб чиқиди. Суднини олган жияни, тун ўрмидан босизисиз жасадин арава-ага солиб, Катта Фарғона каналига элтирилди.

— Аямни кечроқ олиб кел, ҳеч нарсани билдири.

— Марҳум Кобилжон ичилкашкада руку кўйиган жонига касад килган кўзини ювиб, сачраган жойларига кўзини ювиб.

Жиноят иши суд мажлисида кўриб чиқиди. Суднини олган жияни, тун ўрмидан босизисиз жасадин арава-ага солиб, Катта Фарғона каналига элтирилди.

— Аямни кечроқ олиб кел, ҳеч нарсани билдири.

Зоҳиджон МАМАЖОНОВ,
Фарғона вилоят прокуратураси
бўлим бошини
Алишер ХОДЖАЕВ,
Фарғона вилоят прокуратураси
бўлим АМИБ катта терговчиси

кизил сопли ошхона пичоқини сотиб олди.

Катта тогасининг қўзи Гуллопа дардга чалиниб беквакт ҳаётдан кўз юмди. 2013 йил 11 июль куни онаси ва уаси тогасининг ўйига, маъракага кетишиди. Муҳаже ичкарида ётган эди. Илжайб ширакиб Қобилжон тогасига кириб келди.

— Одимга туш...

— Керакмас, менга яқинлашмади.

Қобилжон сочидан чангалблар судради.

— Бўлти, сиз чикаверинг, ҳозир...

Муҳаже пичоқни кўйлагининг ичига яшириб, унинг ортидан битмаган тўғига кириб келди.

Пичоқни бўйнига санчди. Укасини телефонда чалиди. Опаси телефон килгач, кечки пайт соат бешларда Жавохир ҳовлига кириб борди. Муҳаже укасини битмаган тўғига башлади. Ичкарида қонга беланиб, ялангч ётган тогасига юргида увишди. Дағ-дағ қалтирагани, остаона ҳатламасдан, ортига юргуди.

— Кўркма, бирорга айтма вакиби...

Тоганинг ўнинда...

— Бирор кун, бирор биллиб ўтирибди. Ҳеч ким оғиз оча кўрмади!

— Аямни кечроқ олиб кел, ҳеч нарсани билдири.

— Марҳум Кобилжон ичилкашкада руку кўйиган жонига касад килган кўзини ювиб, сачраган жойларига кўзини ювиб.

Жиноят иши суд мажлисида кўриб чиқиди. Суднини олган жияни, тун ўрмидан босизисиз жасадин арава-ага солиб, Катта Фарғона каналига элтирилди.

— Аямни кечроқ олиб кел, ҳеч нарсани билдири.

— Марҳум Кобилжон ичилкашкада руку кўйиган жонига касад килган кўзини ювиб, сачраган жойларига кўзини ювиб.

Жиноят иши суд мажлисида кўриб чиқиди. Суднини олган жияни, тун ўрмидан босизисиз жасадин арава-ага солиб, Катта Фарғона каналига элтирилди.

— Аямни кечроқ олиб кел, ҳеч нарсани билдири.

— Марҳум Кобилжон ичилкашкада руку кўйиган жонига касад килган кўзини ювиб, сачраган жойларига кўзини ювиб.

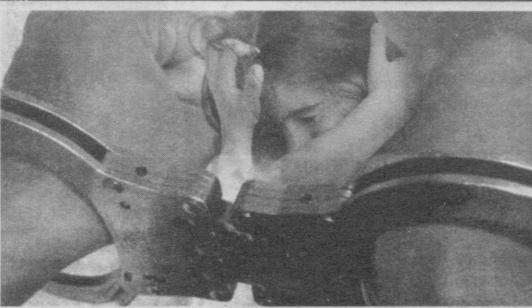
Жиноят иши суд мажлисида кўриб чиқиди. Суднини олган жияни, тун ўрмидан босизисиз жасадин арава-ага солиб, Катта Фарғона каналига элтирилди.

— Аямни кечроқ олиб кел, ҳеч нарсани билдири.

— Марҳум Кобилжон ичилкашкада руку кўйиган жонига касад килган кўзини ювиб, сачраган жойларига кўзини ювиб.

Жиноят иши суд мажлисида кўриб чиқиди. Суднини олган жияни, тун ўрмидан босизисиз жасадин арава-ага солиб, Катта Фарғона каналига элтирилди.

— Аямни кечроқ олиб кел, ҳеч нарсани билдири.

2013 йилнинг 1 август куни Элмурод Шодмонов ва Собиржон Турсуновлар (исм-фамилиялар ўзгартирилган) Бешариқдан Юори Чирчиқ тумани Тинчлик ҚФЙ ҳудудида бунёд этилаётган замонавий уйлар қурилиш объектига ишаш учун келишди. Биро 33 ёшдан ошган, онлари, бир нафар фарзанданинг отаси, иккинчиси эса 20 ёшли. Йигитлар яхши ниятлар билан қуриши объектига иш бошлиши.

Kўп ўтмай Замира исмли қиз билан танишиб ҳам олишибди. Айнан шу танишув уларнинг ҳётини тубдан ўзгартириб юборди. Курнишда ишлаб, оиласминг маддий таъминотини таъминлайман, деган ниятда ҳаракат килаётган йигитлар шайтон йўлидан юриб, нахс ботқогига ботишибди. Пешона тери билан топилган 200 минг сўм пул фахш ишига сарфланди.

Агар улар нафсининг эмас, аклинигага кулоқ тутганида, ийлларига кўз тикиб, эртак кеч уйга сог-омон қайтишларини ният қилиб ўтирган оила аъзоларини кўз олдиларига келтирганларидами, қинчлини билан топилаётган пулларини беҳуда ишлатмаган, оғир гуноға ҳам ботишмаган бўларди.

Ишдан кейин "қиттайд-қиттайд" қилиб ўтирган йигитлар-

нинг кайфлари ошганда сайин, мияларидаги номаъкул фикрлар пайдо бўла бошлиди. Спиртли ичимлик таъсирида ақллари хирадалишиб, кўнгиллари Замирани тусаб қолди. Бироқ бу сифар фахш иши учун пул сарфлаш қилиши ҳам ҳеч гап эмас. Иккоклон ҳам қилғиллари фош бўлиши ортидан келадиган "ғавбо" ни ўйлаб, қизни гумдон қилишга келишиб олишибди.

Тун ярмидан ошганда қизга қўнғироқ қилиб қайсиришиб. 150 минг сўмнинг дарагини ўшитган Замира ҳам "оёғини кўнгига олиб" этиб келди ва йигитларнинг даврасига кўшилиб, спиртли ичимлик истельмоп қилиб. Йигитлар "мақсаддага кўчиганни" да эса аввали "соққа" ни чўзиб қўйинши талаб қилди. Йигитларнинг эса пул бериши ниятлари йўқ эди. Бундай жавоби ўшитган Замира уларга "хизмат қилиш"-дан бош тортди. Лекин бу нарса йигитларни шаштларидан қайтара олмади. Аввалига Элмурод куч ишлатиб, шаҳоний нафсини қондириди.

Навбат Собиржонга келганида Замира қаршилил кўрсатиб, уларнинг қимлишлари ҳақида ҳукукни муҳофаза

килувчи органларга хабар беришими айтди. Воеанинг бундай тус олишини кутмаган йигитлар ваҳимага тушиб колишиб. Табиийки, бундай пайдада одам қалтис қарорлар қабул қилиши ҳам ҳеч гап эмас. Иккоклон ҳам қилғиллари фош бўлиши ортидан келадиган "ғавбо" ни ўйлаб, қизни гумдон қилишга келишиб олишибди.

Икки азamat ва бир ожиза ўртасидаги "жанг"да шубҳасиз йигитларнинг "кўли баланд" келди. Улар қизни уриб-дўйлослаш, тош билан бошига бир неча маротаба зарба бериб, ўлдиришибди.

Бир жиноятни яшираман деб, ундан-да оғирроғига кўл урган иккоклон шу билан қаноат қўймай, қизнинг сумкасидағи қиймати 150 минг сўмлик уяли алоқа телефон аппаратини ҳам чўнтаклига уришибди. Жиноят изини йўқотишга киришган қотиллар мурдани кўрпа-тўшакларга ўраб, Юори Чирчиқ ва Бектемир туманлари оралиғидаги сувсиз ариқ

ичига олиб бориб, кўмуб ташлашибди.

Шу билан жазодан қутулиб қоламан, деб ўйлаган йигитлар хоти қилишганди. Зада ҳукуми мухофаза қилувчи органдар томонидан кўлга олингандикон вонун ҳуқимига ҳавола этилди. Жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар суди томонидан Э.Шодмонов ва С.Турсуновларга узоқ муддатга озодликдан маҳрум килишиб жазоси тайинланди.

Шу ўринда айтиш керакки, агар улар ақл сўзига кулоқ тутиб, ўзларини фаҳзи ишлардан тия олганларида, бугун котилга айланниб, умрларининг анчагина қисмени панжара ортида ўтказишига мажбур бўлишмасди. Афуски, шахвоний нафсларини дэя фахш ботқогига ботишибди ва оқибатда оғир жиноят содир этиб, панжара ортига равона бўлишибди.

ФИФАга хат ёзишибди

АҚШ сенаторлари бўлмиш республикачилар вакиллари Марк Керк ҳамда Дэн Коутс ФИФА президенти Зеп Блаттердан Россиянинг ташкилотга аъзолигини тұхтатишни талаб қилиши. Янын улар Блаттерга Россиянинг Ҳалқаро футбол федерациясидан чиқариб юборишини сўраб хат ёзишишган.

Шунингдек, ушбу иккى сенатор Россиянинг 2018 йилга режалаштирилган футбол бўйича жаҳон чемпионатини ўтказишидан ҳамда Россия терма жамоасини жорий йил Бразилиядага мундиалдан ҳам маҳрум қилиш фикрини билдиришибган.

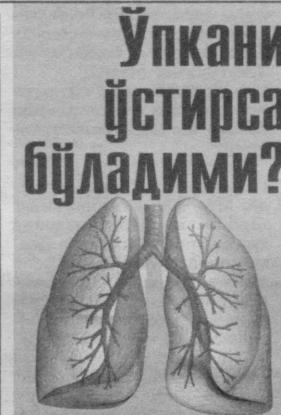
"Биз сизлардан Россиянинг ФИФАга аъзолигини тұхтатиш масаласини кўриб чиқишингизни сўраймиз", — дейилади АҚШ сенаторларининг хатида.

Бундай вазиятлардан бири сифатида америкаликлар Югославияни эста олишибган. Бизга маълумки, ўша пайтада мамлакат ҳудудида ҳарбий ҳаракатлар бўлганини сабаби Югославия терма жамоаси 1992 йилги Европа ҳамда 1994 йилги жаҳон чемпионатларida катнашиш ҳукуқидан маҳрум қилинган.

Оммавий ахборот воситаарининг ёзишича, мушукни ўлдириган британиялик фуқаро 18 ҳафтага озодликдан маҳрум этила.

Алкоголли ичимлик таъсирида бўлган эрқак машинаси остига кириб кетган жониворни ўлганича урган. Кузатув камераларидан олинган ўзувларда айланувчи — 30 ёшли Энтони Делэйни ярадор мушукни бир неча бор тепгани акс этган. Ушбу зарбалар натижасида мушук ҳалок бўлган. Делэйни озодликдан маҳрум этилишидан ташқари, суд карорига кўра, якин беш йил давомида уй ҳайвонларини боксиши ҳам мумкин эмас.

Техас университети тиббиёт факультети олимлари инсон ўтқасини лаборатория усулларда ўтириши имконига эга бўлиши.

"Medical News Today" маълумотларига кўра, бугунги кунда бир қатор оғир ўпка касалликларини даволашнинг энг мақбул йўли соглом ўтқани бемор танасига кўчириб ўтказиши саналади. Бироқ, ҳар доим ҳам доир ўлкаси бемор организмига мослашиб кетавермайди. Кўчирилган аэро танага жойлашиб кета олмас, қилинган барча хатти-хардатлар бекор бўлди, бемор эса, бир йил ҳам яши олмаслиги кузатилган. Чунки, ўпка танамиздаги энг нозик аэзолардан бири. Уни кўчириб ўтказиши жуда кам ҳолларда самара берган.

Бу борада олимпир 2010 йилдан бери иш олиб боришиб мокда. Улар аввалига таражибни қаламуш ва чўйчалар ўтқасида кўллаб кўришибди. Кейин эса, инсон ўлкаларидаги ҳам шундай таражибни кўллашибди. Янги таомилга кўра, турли жароҳатлардан вафот этган ёш организдаги ўпка марикси бощка ўтқадан олинган тўхималарга кўчириб ўтказишибди ва лаборатория шароитида ўтирилади. Тўрт ҳафта ичида янги ўпка этилиши учун яна бир неча йил керак. Бу иш ўтида ишшалётган олимларидан бири Жоан Никольснинг айтишича, сунъий ўпка аввал бирор ҳайвон организмида синовдан ўтказилиши лозим.

Яшаш учун энг қиммат шаҳар

Британиянинг "The Economist" журнали талқинига кўра, 2014 йилда ўшаш учун дунёдаги энг қиммат шаҳар Сингапур деб топилди.

Дунёда барқарор бўлиб турган сингапур доллари ва коммунал хизматларнинг қимматлиги Сингапурни 6-ўриндан 1-ўринга кўтарилишига сабаб бўлди. Бу борадаги кўрсаткич йил аввал 18-поғонада эди.

Шунингдек, яшаш учун энг қиммат шаҳарларининг дастлаби бешлигидан Париж, Осло, Цюрих ва Сидней ҳам жой олди. Кейинги ўринларни эса Токио, Каракас, Женева ва Мельбурн эгаллади. Кучли ўнталикини Копенгаген шаҳри якунлаб берди.

Хабар беришларича, бортида 170 нафар йўловчи бўлган Ҳиндустоннинг "Indigo" авиакомпанияси самолётининг шассиси Непалга кўниши вақтида ёнib кетган.

Ходиса бўлтманд аэропортида "Airbus 320" самолёти билан содир бўлган. Қайд етишларича, самолёт тўхтаганидан сўнг, ундинг барча йўловчилар зудлик билан хавфсиз жойга кўчирилган. Дастрлаби маълумотларга кўра, авария натижасида хеч ким жабр кўрмаган. Ҳозирги вақтда Непал фуқаро авиаицияси хизмати ҳодиса тафсилотларини ўрганмоқда.

Ўн миллионлик ҳазина

Американинг Калифорния штатида истикомат қилувчи оила кўчада ит билан сайд қилиб юрган вақтида умумий қиймати 10 миллион долларга тенг бўлган ҳазина топиб олишган. Харбаларга кўра, ҳазина узоқ йиллик дарахт остига кўмуб кўйилган экан. Ер остида ўзимининг ичада сакланган 140 та олтин танга 1847-1894 йилларда зарб этилганлиги маълум бўлди.

Ушбу оила танталарнинг аксарияти қисменинг интернет-аукционинг кўйишни, қолганини эса давлатга топширишни режалаштиримоқда.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди

